EVLİLİK - NİKÂH

Evlenmeye Teşvik:

- وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

- ***İçinizden kendileri ile huzura kavuşacağınız eşler yaratıp aranızda sevgi ve rahmet var etmesi, O'nun varlığının belgelerindendir. Bunda düşünenler için dersler vardır.***[1]

[1] Rum, 30-21.

“Nikah”ın Anlamı:

- Hayatın gerektirdiği işlerde ortaklaşıp yardımlaşmak ve her hususta birlik içinde olmayı gerektiren bir akittir. Karşılıklı bir takım hukuk ve vazifeleri kabul ederek erkek ve kadının, kendi iradeleriyle birbirlerine karşı bir taahhütte bulunmalarıdır.

Nikahın Önemi:

- Nikâh, kadın için, kadınlık duygu, istidat ve meziyetlerinin karşı cinsine tahsîs edilmesidir. Bu da hanımın, hanımlık vakar ve haysiyetinin muhafazasıdır. Erkek içinse nikâh, onu nefsin kötü akıbetine duçar olmaktan kurtaran ve şerefli bir âile hayatı yaşatan mecrâdır.

- Nikâh, rûhun sükûn ve huzûru yanında bedenin nizamına da vücûd veren yegâne müessirdir. Ahlâkın güzelliği onun sayesindedir. Âile saadeti, toplumun refah ve terakkîsi, yine nikâhla gerçekleşir.
- Kadın, kucağına aldığı yavru ile merhamet ve şefkat duygularının inkişâfına mazhar olur. Bir mürebbiyelik imtihanı yaşar.
- Erkek ise, mes'ûliyet duygusunun gelişip kuvvetlenmesi yanında âile reisi sıfatıyla olgunluk basamaklarını tırmanmaya başlar. Çünkü âile, millî bünye içinde en küçük, fakat en temel idârî bir ünitedir.
- İşte bundan dolayıdır ki, insanlığa rehber olan –Hz. Îsâ dışında- bütün peygamberlerin başından nikâh geçmiştir. Onları takip eden büyük ve mübârek şahsiyetlerin hayatı da böyledir. Kadın, kucağına aldığı yavru ile merhamet ve şefkat duygularının inkişâfına mazhar olur. Bir mürebbiyelik imtihanı yaşar.

Evlenmenin Dini Hükmü:

- Evleneceklerin durumuna göre nikahın hükmü farz, vacip, sünnet, haram, mekruh veya mubah kısımlarına ayrılır.
- 1. Evlenmediği takdirde zinaya düşeceği kesin olan kimsenin evlenmesi FARZDIR.
- 2. Evlenmezse zinaya düşme tehlikesi bulunan kimsenin - mehir ve nafakayı sağlayacak durumda ise – evlenmesi VACİPTİR.
- 3. Evlenince, eşine zulüm ve işkence yapacağı kesin olan kimsenin evlenmesi HARAMDIR.
- 4. Eşine zulüm yapma ihtimali bulunan kimsenin evlenmesi MEKRUHTUR.
- 5. Cinsel bakımdan itidal halde bulunanların evlenmesi SÜNNETTİR.

Evliliğin Önemi:

- Hz. Adem'den beri devam eden ve cennette de devam edecek olan iki ibadetten biri iman, diğeri de nikahtır.
- Şafiiler evliliğin alış-veriş gibi dünyevi amellerden olduğunu ve ibadete girmeyeceğini söylerken, başta Ebu Hanife olmak üzere bir çok alim evliliği ibadetin bizzat kendisi saymışlardır. Hatta nafile ibadetlerden daha faziletli olduğunu bile zikretmişlerdir.

- وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ

- ***Ve içinizden bekar olanları ve kadın ya da erkek kölelerinizden [evlenmesi] uygun olacak olanları evlendirin. [Evlenmeye niyeti olanlar] yoksul iseler, Allah onları lütfuyla destekleyecektir. Çünkü, Allah her şeyin aslını eksiksiz bilmekte ve kuşatmaktadır. Evlenmeye imkan bulamayanlar, Allah kendilerine lütfuyla bu imkanı verinceye kadar iffetli davransınlar.***[2]

---

[2] Nur, 24/32-33.

- Allah Resûlü iffeti koruma amaçlı evlenmeye gayret edenleri şöyle müjdelemiştir:

- ثَلاَثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُمُ الْمُجَاهِدُ فِى سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُكَاتَبُ الَّذِى يُرِيدُ الأَدَاءَ وَالنَّاكِحُ الَّذِى يُرِيدُ الْعَفَافَ

- *"Üç gruba Allah'ın yardım etmesi haktır: Allah yolunda cihad eden kişiye, (hürriyetini kazanmak için belirlenmiş parayı) ödemeye çalışan köleye, iffetli olabilmek için evlenene."*[3]

---

[3] Tirmizî, Fedâilü'l-cihâd, 20.

- Altın ve gümüş biriktirme ile ilgili
- وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلاَ يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
- ***Altın ve gümüşü biriktirip de bunları Allah yolunda harcamayanları acı verici bir azap ile müjdele…***
- Mealindeki Tevbe suresi 34. ayeti nazil olduğu zaman Halk: "Öyleyse hangi malı biriktirelim?" dediler. Hz. Ömer: "Bunu ben Rasulullah'a sorup size haber vereyim" dedi ve hemen devesine atlayıp gitti. Ben de peşinden gittim. Hz. Ömer: "Ey Allah'ın Rasulü; hangi maldan edinelim?" diye sordu.

- Hz. Peygamber de şöyle cevap verdi:
- **لِيَتَّخِذْ أَحَدُكُمْ قَلْبًا شَاكِرًا وَلِسَانًا ذَاكِرًا وَزَوْجَةً مُؤْمِنَةً تُعِينُ أَحَدَكُمْ عَلَى أَمْرِ الْآخِرَةِ**
- *"Her biriniz şükreden bir kalp, zikreden bir dil, ahiret işinize yardımcı olacak mü'mine bir kadın edinsin"*[4]

[4] İbn Mace.

- Rasulullah buyurdu ki:
- مِسْكِينٌ مِسْكِينٌ، رَجُلٌ لَيْسَتْ لَهُ اِمْرَأَةٌ
- *“Kadını olmayan erkek miskindir, miskindir!”*
- قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَإِنْ كَانَ غَنِيًّا مِنَ الْمَالِ؟
- Yanındakiler: “Çokça malı olsa da mı?” dediler
- قَالَ: وَإِنْ كَانَ غَنِيًّا مِنَ الْمَالِ
- Rasulullah: *“Evet, çokça malı olsa bile.*
- وَقَالَ: مِسْكِينَةٌ مِسْكِينَةٌ مِسْكِينَةٌ، اِمْرَأَةٌ لَيْسَ لَهَا زَوْجٌ
- *Kocası olmayan kadın da miskindir, miskindir!”* Buyurdular.

- قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَإِنْ كَانَتْ غَنِيَّةً مِنَ الْمَالِ؟
- Yanındakiler: “Çokça malı olsa bile mi?” diye sordular.
- قَالَ: وَإِنْ كَانَتْ غَنِيَّةً مِنَ الْمَالِ
- Rasulullah: *“Evet, çokça malı olsa bile”* buyurdular.[5]

[5] Taberani, M. Evsat.

- Rasulullah buyurdu ki:
- إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ كَمُلَ نِصْفُ الدِّينِ، فَلْيَتَّقِ اللهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي
- *"Bir kimse evlenince imanının yarısını elde etmiş olur. Artık diğer yarısı için Allah'tan korksun."*[6]

[6] Şuabu'l-İman.

- Rasulullah buyurdu ki:

- اَلنِّكَاحُ مِنْ سُنَّتِي فَمَنْ لَمْ يَعْمَلْ بِسُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي وَتَزَوَّجُوا فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمُ الْأُمَمَ وَمَنْ كَانَ ذَا طَوْلٍ فَلْيَنْكِحْ وَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَعَلَيْهِ بِالصِّيَامِ فَإِنَّ الصَّوْمَ لَهُ وِجَاءٌ

- *“Nikah benim sünnetimdir. Kim benim sünnetimle amel etmezse benden değildir. Evleniniz! Zira ben, diğer ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla iftihar edeceğim. Kimin maddi imkanı varsa hemen evlensin. Kim de maddi imkan bulamazsa oruç tutsun. Çünkü oruç, onun için şehveti kırıcıdır.”*[7]

---

[7] İbn Mace.

- Rasulullah şöyle buyurdu:
- يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَطَاعَ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ فَإِنَّهُ أَغَضُّ لِلْبَصَرِ وَأَحْصَنُ لِلْفَرْجِ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَعَلَيْهِ بِالصَّوْمِ فَإِنَّهُ لَهُ وِجَاءٌ
- *"Gençler, içinizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Zira evlenmek gözü (haramdan) daha çok yumdurucu, iffeti daha çok koruyucudur. Gücü yetmeyen ise oruç tutsun, çünkü orucun şehveti kıran bir özelliği vardır."*[8]

---

[8] Buhari.

- Rasulullah şöyle buyurmuştur:
- أَرْبَعٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ الْحَيَاءُ وَالتَّعَطُّرُ وَالسِّوَاكُ وَالنِّكَاحُ
- *"Dört şey peygamberlerin sünnetlerindendir: Haya duygusu, koku sürünmek, misvak kullanmak ve evlenmek"*[9]

---

[9] Tirmizi.

- Sahabeden bazı kimseler Peygamberimizin (bilmedikleri gizli) ibadetini sormak ve öğrenmek üzere Peygamberimizin eşlerinin evlerine gelmişlerdi. Bunlara Peygamberimizin ibadeti haber verilince güya bunu (kendileri için) azımsayarak :
- "Biz nerde, Allah'ın Rasûlü nerde? Şüphesiz ki, Allah, Peygamberinin geçmiş olan bütün ve gelecekte işlenmesi muhtemel bulunan bütün günahlarını bağışlamıştır.". dediler.
- İçlerinden birisi : *"Ben geceleri hiç uyumadan namaz kılacağım"* dedi.
- Öteki de : *"Ben de yıl boyu oruç tutacağım"* dedi.
- Bir diğeri de: *"Ben de kadınlardan ayrı yaşayacağım, hiç evlenmeyeceğim."* dedi.
- Onlar böyle konuşurken Peygamberimiz bunların yanına geldi ve şöyle buyurdu:

- أَنْتُمُ الَّذِينَ قُلْتُمْ كَذَا وَكَذَا؟ ,
- *"Siz şöyle şöyle söylenen kimselersiniz değil mi?*
- أَمَا وَاللهِ إِنِّي لَأَخْشَاكُمْ لِلَّهِ , وَأَتْقَاكُمْ لَهُ لَكِنِّي أَصُومُ وَأُفْطِرُ، وَأُصَلِّي وَأَرْقُدُ، وَأَتَزَوَّجُ النِّسَاءَ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي
- *Fakat şunu biliniz ki, ben Allah'tan en çok korkanınız ve kötülükten sakınanızım. Böyle iken ben kâh oruç tutarım, bazı günlerde yerim (yani yıl boyu oruç tutmam). Gecenin bir kısmında namaz kılarım, bir kısmında da uyur istirahat ederim. Kadınlarla da evlenirim. (İşte benim sünnetim budur) Her kim benim bu yolumdan gitmez de ondan yüz çevirirse benden değildir."* buyurdu.

Kızın Rızası da Olmalıdır:

- İbn Bureyde babasından naklediyor: Genç bir kız Rasulullah'a gelerek şöyle dedi: «Babam hakirliğini gidermek için beni kardeşinin oğluyla evlendirdi.»
- Rasulullah bu nikahı kabul edip etmemeyi kıza bıraktı. Kız da: "Ben babamın yaptığı işi kabul ettim, fakat babaların böyle yapmaya haklarının olmadığının kadınlarca bilinmesini istedim" dedi.[10]

[10] İbn Mace.

Evlenmeye Aracı Olmak:

- Rasulullah buyurdu ki:
- مِنْ أَفْضَلِ الشَّفَاعَةِ أَنْ يُشَفَّعَ بَيْنَ الْاِثْنَيْنِ فِي النِّكَاحِ
- *"En hayırlı şefaatlerden birisi de, evlenecek iki kişiye aracılık yapmaktır."*[11]

[11] İbn Mace.

<u>Eş Seçiminde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar:</u>

1. **<u>İmanlı Olmalı:</u>**

- Bir Müslüman Allah’a inanmayan veya şirk koşan birisiyle evlenemez.
- **وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ**
- ***İman etmedikçe putperest kadınlarla evlenmeyin. Beğenseniz bile, putperest bir kadından, imanlı bir câriye kesinlikle daha iyidir.***
- **وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ**

- ***İman etmedikçe putperest erkekleri de (kızlarınızla) evlendirmeyin. Beğenseniz bile, putperest bir kişiden inanmış bir köle kesinlikle daha iyidir.***
- **أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ**
- ***Onlar (müşrikler) cehenneme çağırır. Allah ise, izni (ve yardımı) ile cennete ve mağfirete çağırır. Allah, düşünüp anlasınlar diye âyetlerini insanlara açıklar.***[12]

---

[12] Bakara, 2/221.

- Ancak Müslüman bir erkek ehl-i kitaptan bir bayanla evlenebilir.
- اَلْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ ...
- ***Bugün size temiz ve iyi şeyler helâl kılınmıştır. Kendilerine kitap verilenlerin yiyeceği size helâldir, sizin yiyeceğiniz de onlara helâldir. Mümin kadınlardan iffetli olanlar ile daha önce kendilerine kitap verilenlerden iffetli kadınlar da, mehirlerini vermeniz şartıyla, namuslu olmak, zina etmemek ve gizli dost tutmamak üzere size helâldir…***[13]

---

[13] Maide, 5/5.

2. Dindar ve Ahlaklı Olmalı:

- Rasûlullah buyurdu ki:
- إِنَّ الْمَرْأَةَ تُنْكَحُ لِدِينِهَا وَمَالِهَا وَجَمَالِهَا فَعَلَيْكَ بِذَاتِ الدِّينِ تَرِبَتْ يَدَاكَ
- *"Kadın genelde dört özelliği için nikah edilir: Dini için, malı için, soyu için ve güzelliği için. Sen dindar olanı seç ki varlığın artsın."*[14]

******

- Peygamberimiz buyurdu ki:
- الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا اَلْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ
- *"Dünya bir meta'dır(geçimliktir), en hayırlı geçim ise saliha (iyi) bir kadındır."*[15]

---

[14] İbn Hanbel.
[15] Müslim.

- Rasûlullah buyurdu:

- إِذَا خَطَبَ إِلَيْكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ فَزَوِّجُوهُ، إِلَّا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ، وَفَسَادٌ عَرِيضٌ

- *"Dini ve ahlakı sizi memnun eden birisi kız talep ederse onu evlendirin. Böyle yapmazsanız, yeryüzünde fitne ve büyük bir fesat çıkar."*[16]

---

[16] Tirmizi.

- Rasulullah buyurdu ki:
- مَا اسْتَفَادَ الْمُؤْمِنُ بَعْدَ تَقْوَى اللَّهِ خَيْرًا لَهُ مِنْ زَوْجَةٍ صَالِحَةٍ إِنْ أَمَرَهَا أَطَاعَتْهُ وَإِنْ نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتْهُ وَإِنْ أَقْسَمَ عَلَيْهَا أَبَرَّتْهُ وَإِنْ غَابَ عَنْهَا نَصَحَتْهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهِ
- "*İnanmış bir kişi Allah'a takvadan sonra saliha bir kadından daha hayırlı hiçbir şey elde etmiş olmaz. (Çünkü iyi bir kadın) Eşinin söylediğini tutar, yüzüne bakarsa gönlü açılır, karısı(nın bir şeyi yapması ve yapmaması) üzerine yemin ederse yeminini yerine getirir. Eşinin bulunmadığı zamanda ona ve malına hıyanet etmez.*[17]

---

[17] İbn Mace.

- Ebu Hureyre anlatıyor: Rasulullah’a soruldu ki:
- قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ: أَيُّ النِّسَاءِ خَيْرٌ؟
- «Hangi kadın daha hayırlıdır?» diye soruldu. Rasulullah (sav) şöyle buyurdu:
- قَالَ: اَلَّتِي تَسُرُّهُ إِذَا نَظَرَ، وَتُطِيعُهُ إِذَا أَمَرَ، وَلَا تُخَالِفُهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهَا بِمَا يَكْرَهُ
- *“Kocası baktığı zaman onu neşelendiren, bir şey istediği zaman ona itaat eden, ne kendisinde ne de malında, kocasının hoşlanmayacağı şeyi bulundurmayan kadındır”*[18]

[18] Nesai, İbn Hanbel.

- Rasulullah buyurdu ki:

- لَا تَزَوَّجُوا النِّسَاءَ لِحُسْنِهِنَّ، فَعَسَى حُسْنُهُنَّ أَنْ يُرْدِيَهُنَّ، وَلَا تَزَوَّجُوهُنَّ لِأَمْوَالِهِنَّ، فَعَسَى أَمْوَالُهُنَّ أَنْ تُطْغِيَهُنَّ، وَلَكِنْ تَزَوَّجُوهُنَّ عَلَى الدِّينِ، وَلَأَمَةٌ خَرْمَاءُ سَوْدَاءُ ذَاتُ دِينٍ أَفْضَلُ

- *"Kadınları güzelliği için almayın; olur ki güzellikleri onları kötü duruma düşürür, onları malları için almayın; olur ki malları onları şımartır. Fakat onları dindarlıkları için alın. Yemin ederim ki burnu yirik, kulağı kesik dindar bir kadın diğerinden çok üstündür."*[19]

---

[19] İbn Mace.

Eşte Aranması Gereken Diğer Özellikler:

- Mehrinin az olması, güzel olması, soylu olması, doğurgan olması, yakın akrabadan olmaması, kocasına bağlı ve çocuklarına düşkün olması ve bakire kız olması gibi özellikler aranmalıdır.

Bir Kıssa: Evlenilecek Eşin Soyunun Asil Olması:

- Bir köylü başka bir köyden oğlunu evlendirir. Fakat itaat etmeyen bu gelin babasının evine gider. Gelinini tekrar geri getirmek için evinden çıkan bu adam yolun yarısından koyun sürüleri olan ve ipte bağlı bir de kocaman köpek tutan bir adama rastlar ve niçin köpeği bağladığını sorar. Adam der ki:

- - Falan köyde cins bir erkek köpek var. Onunla çiftleştirip iyi bir yavru almak istiyorum, der.
- Bunu dinleyen adam:
- - Ben buradan dönüyorum, der.
- - Niçin dönüyorsun?
- - Efendi, ben önce sizin bu köpeği götürdüğünüz köyden bir gelin almıştım. O ise bize itaat etmedi, bırakıp babasının evine gitti. Sen bile köpekten iyi bir yavru almak için iyi bir nesil arıyorsun. Ben ise aldığım gelinin soyunu sopunu sormadan aldığım için başıma bir bela almışım. Şimdi de onu getirmek için gidiyordum, vazgeçtim, der ve oracıktan döner.

Evleneceği Kişiyi Görmek:

- Muğire b. Şu'be bir kadınla evlenmek istemişti.
- Rasulullah kendisine; *"Git önce onu bir gör! Zira böyle yapman aranızdaki ülfet ve sevginin devamı için daha uygundur."* buyurdular.

Evlenilmesi Haram Olanlar:

- ***"Şu kadınlarla evlenmeniz size haram kılındı: Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kardeşleriniz, karılarınızın anneleri, gerdeğe girdiğiniz kadınlarınızın yanında kalan üvey kızlarınız,-onlarla gerdeğe girmemişseniz size bir engel yoktur. Öz oğullarınızın eşleri ve iki kız kardeşi bir arada almanız da haramdır. Geçmişte olanlar müstesna…"***[20]
- Başkasını nikahı altında bulunan yahut boşanmış olup iddet bekleyen bir kadınla da evlenilemez. Zira iddet bekleyen kadın hükmen nikahlı gibidir. Bir erkek üç kere boşadığı bir kadın ile bir daha evlenemez. Ancak bu kadın, normal şartlar altında başka bir erkekle evlenir ve ayrılırsa o zaman ilk koca ile evlenmesi mümkündür.

---

[20] Nisa, 4/23.

NikahEsnasında Verilen Sözlere Sadık Kalınmalıdır:

- Rasulullah buyurdu ki:

- أَحَقُّ مَا أَوْفَيْتُمْ مِنَ الشُّرُوطِ أَنْ تُوفُوا بِهِ مَا اسْتَحْلَلْتُمْ بِهِ الْفُرُوجَ

- *“Yerine getirilmeye en ziyade layık olan şart, fercleri helal kılmak üzere kabul ettiğiniz şartlardır”*[21]

[21] Buhari.

Mehir

- Mehir, kadının bedeli veya ondan istifade imkanının karşılığı değil, bir ömür boyu beraber yaşama arzusunun sembolik alameti veya hediye türünden bir şeydir.
- وَآتُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَرِيئًا
- ***Kadınlara mehirlerini cömertçe verin. Eğer ondan gönül hoşluğu ile size bir şey bağışlarsa onu afiyetle yiyin.***[22]

[22] Nisa, 4.

<u>Evliliğin Afetleri:</u>

- **Birinci Afet:** Erkeğin ailesinin nafakasını helalinden temin etmekten aciz kalarak, haram ve gayr-i meşru kazanç yollarına başvurmak zorunda kalması.
- Rasulullah buyurdu: "…Bir zaman gelecek, kişinin helaki, karısının ve çocuklarının elinden eğer onlar yoksa, anne-babasının elinden eğer onlar da yoksa akrabalarının veya komşularının elinden olacaktır.
- Bu nasıl olacak? diye sorulunca Rasulullah şöyle cevap verdi:
- **يُعَيِّرُونَهُ بِضَيْقِ الْمَعِيشَةِ وَيُكَلِّفُونَهُ مَا لَا يُطِيقُ فَعِنْدَ ذَلِكَ يُورِدُ نَفْسَهُ الْمَوَارِدَ الَّتِي يَهْلِكُ فِيهَا**

- *Bunlar onu fakirlikle ayıplarlar ve gücünün yetmediği şeyleri kendisinden isterler. Adam bu sebeple tehlikeli işlere girerek dini gider ve kendisi de helak olur.”*[23]

******

- وَكَانَتْ امْرَأَةُ السَّلَفِ تَقُولُ لِزَوْجِهَا إِيَّاكَ وَكَسْبَ الْحَرَامِ فَإِنَّا نَصْبِرُ عَلَى الْجُوعِ وَلَا نَصْبِرُ عَلَى النَّارِ

- Selefin eşi kocasına şöyle derdi: Haram kazanç konusunda dikkatli ol! Zira biz açlığa dayanırız ama cehennem ateşine dayanamayız.[24]

---

[23] Beyhaki, ez-Zühdü’l-Kebir.
[24] İhyau Ulumiddin.

- **İkinci Afet:** Ailesinin maddi ve manevi haklarını yerine getirememek, onların eziyetlerine tahammül edememek, onlara kötü muamelede bulunmak.
- Rasulullah buyurdu:
- كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَحْبِسَ عَلَى مَنْ يَمْلِكُ قُوتَهُ
- *"Himayesindeki kişilere bakmaması kişiye günah olarak yeter."*[25]

[25] Hilyetü'l-Evliya.

- **Üçüncü Afet:** Aile efradının maişetini temin etmek, onların maddi refah ve rahatını sağlamak, geleceklerini garantiye almak gibi sebeplerle çok çalışıp iyice dünyaya dalmak, dini görevlerini ihmal etmektir.

- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُوْلَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ**

- ***Ey İman Edenler! Malınızın mülkünüzün veya çocuklarınızın sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasına izin vermeyin: çünkü böyle davranan herkes ziyana uğrayanlardan olur!*** [26]

---

[26] Münafikun, 63/9.